

Bryssel, 27. marraskuuta 2025
(OR. en)

15807/25

LIMITE

POLMAR 74
POLGEN 207
COMAR 47
ENV 1263
ENER 615
MAR 165
PECHE 411
RELEX 1541
SUSTDEV 90
TRANS 578
RECH 514
PROCIV 162

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

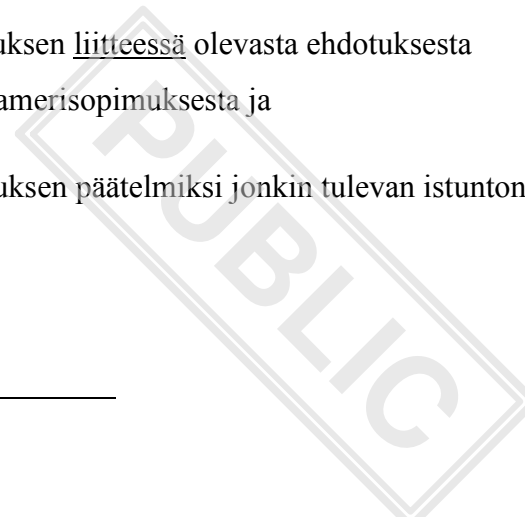
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: Neuvoston päätelmät eurooppalaisesta valtamerisopimuksesta
– Hyväksyminen

1. Komissio esitti 5. kesäkuuta 2025 tiedonannon eurooppalaisesta valtamerisopimuksesta (9876/25). Puheenjohtajavaltio laati meriasioiden työryhmässä (yhdennetty meripolitiikka) 11. heinäkuuta 2025 käydyn ensimmäisen keskustelun jälkeen 17. heinäkuuta 2025 ehdotuksen neuvoston päätelmiksi eurooppalaisesta valtamerisopimuksesta.
2. Meriasioiden työryhmä (yhdennetty meripolitiikka) tarkasteli ehdotusta päätelmiksi 24. heinäkuuta, 19. syyskuuta, 16. lokakuuta ja 14. marraskuuta 2025.
3. Ehdotuksen tekstistä on päästy periaatteelliseen yhteisymmärrykseen työryhmätasolla.

4. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin ollen

- vahvistamaan yhteisymmärrys tämän ilmoituksen liitteessä olevasta ehdotuksesta neuvoston päätelmiksi eurooppalaisesta valtamerisopimuksesta ja
- suositamaan, että neuvosto hyväksyy ehdotuksen päätelmiksi jonkin tulevan istuntonsa esityslistan A-kohtana.

Ehdotus neuvoston päätelmiksi eurooppalaisesta valtamerisopimuksesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

PALAUTTAA MIELEEN

- valtameristä ja meristä 19. marraskuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät,
- 23. lokakuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät ”Luonnon monimuotoisuus – kiireellisten toimien tarve”,
- kestävästä sinisestä taloudesta: terveys, osaaminen, vauraus, sosiaalinen tasapuolisuus, 26. toukokuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät,
- EU:n uusista vesiviljelyä koskevista strategisista suuntaviivoista 18. heinäkuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät,
- kansainvälisestä valtamerten hallinnoinnista turvallisten, turvattujen, puhtaiden, terveiden ja kestävästi hoidettujen valtamerten ja merten puolesta 13. joulukuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät,
- tarkistetusta EU:n merellisestä turvallisuusstrategiasta ja sen toimintasuunnitelmasta 24. lokakuuta 2023 annetut neuvoston päätelmät,
- Eurooppa-neuvoston 20. maaliskuuta 2025 antamat päätelmät,
- COP30-kokouksesta 21. lokakuuta 2025 annetut neuvoston päätelmät,
- Euroopan vesiresilienssistrategiasta 21. lokakuuta 2025 annetut neuvoston päätelmät,

1. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI komission 5. kesäkuuta 2025 antamaan tiedonantoon eurooppalaisesta valtamerisopimuksesta, jonka komissio esitteli YK:n kolmannessa valtamerikonferenssissa ja jonka tavoitteena on vahvistaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden johtoasemaa valtamerien hallinnoinnissa laaja-alaisena strategisena aloitteena, jolla vahvistetaan valtamerien hallinnointia EU:ssa ja varmistetaan jäsenvaltioiden suvereniteettiä ja lainkäyttövaltaan kuuluvien merialueiden pitkäaikainen terveys, kestävyys ja selviytymiskyky kansainvälisen oikeuden ja erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) pohjalta, ja PITÄÄ TÄRKEÄNÄ johdonmukaista ja yhdennettyä valtameripoliittista EU:n kehystä, jonka avulla on mahdollista saavuttaa ympäristöön liittyvät, sosiaaliset ja taloudelliset tavoitteet ja johon ei sisälly tarpeetonta monimutkaista sääntelyä, joka jarruttaisi innovointia, heikentäisi mahdollisuuksia mukautua muuttuviin olosuhteisiin ja estäisi olemassa olevien poliittisten linjausten ja oikeudellisten kehysten johdonmukaisuuden ja tehokkaan koordinoinnin, sekä joka edistää jäsenvaltioiden ja alueiden välistä yhteistyötä; KOROSTAA, että valtamerisopimuksen olisi toimittava strategisena ohjaavana kehyksenä, jonka täytäntöönpanossa kunnioitetaan jäsenvaltioiden toimivaltaa ja kansallisia olosuhteita;

I VAHVISTETTU HALLINNOINTIKEHYS

2. PANEE MERKILLE komission aikomuksen ehdottaa valtamerisäädöstä ja VAHVISTAA merten aluesuunnittelun olevan keskeinen strateginen väline, jonka avulla erilaiset mereen liittyvät toiminnot voidaan sisällyttää ympäristönsuojeluun ja luonnonvarojen säilyttämiseen ja koordinoida niiden kanssa ekosysteemilähtöisesti ja jota voidaan käyttää valtamerisopimuksen tavoitteiden integroimiseen ja toteuttamiseen käytännössä; KEHOTTAÄ tiivistämään rajatylittävää ja merialuekohtaista yhteistyötä erityisesti meriä koskevien alueellisten yleissopimusten ja merialuekohtaisten strategioiden kautta sekä lisäämään koordinoitua ja monialaista yhteistyötä kansallisella tasolla kiinnittäen erityistä huomiota Itämereen, Pohjanmereen, Välimereen, Mustaanmereen, Atlantiin ja Jäämereen; yhteistyön tekeminen on tärkeää tarvittaessa myös muilla merialueilla; PAINOTTAA, että jäsenvaltiot ovat vastuussa merialueidensa aluesuunnittelusta ja toimivaltaisilla tällä alalla ja että toissijaisuusperiaatetta olisi kunnioitettava kaikilta osin; KEHOTTAÄ komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään olemassa olevia EU:n rahoitusvälineitä parhaalla mahdollisella tavalla merten aluesuunnittelun täytäntöönpanoon liittyvän alueellisen yhteistyön tukemiseen; PANEE MERKILLE, että komissio aikoo ehdottaa merten aluesuunnittelua koskevan direktiivin ja meristrategiapuitedirektiivin tarkistamista; KOROSTAA, että näillä tarkistuksilla olisi pyrittävä suurempaan johdonmukaisuuteen ja yksinkertaisuuteen ennen kaikkea virtaviivaistamalla meristrategiapuitedirektiivin syklejä niin, että jäsenvaltioiden on helpompi panna direktiivi täytäntöön koordinoitusti, kuitenkin toissijaisuusperiaatetta ja jäsenvaltioiden toimivaltaa täysin kunnioittaen;

3. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI komission aikomukseen vahvistaa hallinnointikehystä valtamerisopimuksen avulla ja PITÄÄ TÄRKEÄNÄ merten aluesuunnittelua koskevan direktiivin, meristrategiapuitedirektiivin, luonnon ennallistamista koskevan asetuksen, luontotyyppidirektiivin¹ ja lintudirektiivin² sekä yhteisen kalastuspolitiikan ja muiden asiaankuuluvien EU:n meri- ja merenkulkupolitiikkojen tehokkaampaa integroimista, koordinoimista ja parempaa mukauttamista kansainvälisen oikeuden, erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen, kanssa; PAINOTTAA, että integroinnissa olisi otettava huomioon myös maa-alueista aiheutuvat paineet ja että on tärkeää soveltaa lähteestä mereen -toimintamallia vesipuitedirektiivin säännösten mukaisesti; KOROSTAA, että huomioon olisi otettava myös asiaankuuluvat rannikkoalueiden selviytymiskykyyn liittyvät näkökohdat sekä johdonmukaisuus muiden kansainvälisten välineiden kanssa, unohtamatta myöskään EU:n syrjäisimpien alueiden erityistilannetta; KOROSTAA tarvetta keventää hallinnollista taakkaa ja vähentää monimutkaisuutta jäsenvaltioiden, kansalaisten ja yritysten näkökulmasta ja huolehtia siitä, ettei aseteta päällekkäisiä raportointivaatimuksia;
4. PANEE MERKILLE eurooppalaiseen valtamerisopimukseen liittyvät kohdat Euroopan komission ehdotuksessa seuraavaksi monivuotiseksi rahoituskehikseksi ja PITÄÄ TÄRKEÄNÄ varmistaa, että valtamerisopimuksen täytäntöönpanoon varataan riittävästi tukea olemassa olevien EU:n rahoitusvälineiden tehokkaan hyödyntämisen ja yksityisten investointien mobilisoimisen kautta;

¹ 92/43/ETY.

² 2009/147/EY.

II YHDENNETTY TOIMINTAMALLI VALTAMERTEN TERVEYTEEN JA KESTÄVYYTEEN

5. ON EDELLEEN hyvin huolissaan valtamerien maailmanlaajuisesta hätätilasta; KOROSTAA, että valtamerien terveyden suojeleminen ja ennallistaminen on valtamerien luonnonvarojen käytön perusedellytys ja että sen täytyy siksi olla keskeisellä sijalla tulevassa valtamerisopimuksen mukaisessa toiminnassa; PAINOTTAA, että meriympäristöön kohdistuu yhä suurempia uhkia pilaantumisen, luonnonvarojen liikkakäytön, ihmisen toiminnasta meriin aiheutuvien vaikutusten ja ilmastonmuutoksen vuoksi ja että rannikkoyhteisöjen elinkeinot, kulttuuriperintö ja taloudellinen hyvinvointi, biologinen monimuotoisuus ja meriekosysteemien keskeinen rooli 1,5 celsiusasteen lämpötilatavoitteen saavuttamisessa ovat siksi vaarassa;
6. PITÄÄ olennaisen tärkeänä kokonaisvaltaista merten hallinnointia, jossa suojellaan, säilytetään, ennallistetaan, hyödynnetään kestävästi ja hallinnoidaan valtameriä ja niiden ekosysteemejä sekä muita meriä ja merten luonnonvaroja ja toteutetaan päättäväisiä ja kiireellisiä toimia, jotta saadaan tehostettua toimia Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen, vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteiden 2 ja 3 – joiden mukaan vähintään 30 prosenttia EU:n valtameristä on saatettava tosiasiallisen suojelemaan piiriin –, EU:n jäsenvaltioiden tavoitteen – jonka mukaan vähintään kolmannes suojelemaan alueista eli 10 prosenttia jäsenvaltioiden merialueista olisi saatettava tiukan suojelemaan piiriin vuoteen 2030 mennessä – sekä kaikkien kestävä kehityksen tavoitteen 14 alatavoitteiden ja muiden valtameriin liittyvien YK:n kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteiden täytäntöönpanon vauhdittamiseksi, sekä YK:n merioikeusyleissopimuksen alaisen, merten biologisen monimuotoisuuden suojelemaan ja kestävä käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla koskevan sopimuksen (BBNJ-sopimus) panemista täytäntöön kokonaisuudessaan ja tehokkaasti niin maailmanlaajuisesti kuin Euroopan unionissa ja sen jäsenvaltioissakin; PAINOTTAA, että yhtenäisellä ekologisesti edustavien, hyvin toisiinsa liitettyjen ja tehokkaasti hallinnoitujen suojelemaan merialueiden verkostolla sekä muilla alueperusteisilla hallinnointivälineillä ja muilla tehokkailla alueperusteisilla suojelemaan toimenpiteillä on keskeisen tärkeä asema biologisen monimuotoisuuden, ekosysteemien ja ravintoverkkojen suojelemaisessa ja ennallistamisessa ja sitä kautta rannikkoyhteisöjen ja kalastajien tukemisessa, koska niillä autetaan elvyttämään ja vaalimaan merten eliöstöjä, asiaankuuluvien EU:n välineiden mukaisesti;

7. TOTEAA, että merten biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen johtuu ihmisen toiminnasta ja sen seurauksista, myös ilmastonmuutoksesta; KOROSTAA, että valtamerten hallinnoinnin ja yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden välillä on vahva yhteys, ja KATSOO, että on tärkeää arvioida ja tarkistaa yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevaa sääntelyä ottaen huomioon sen ympäristöön kohdistuvat sekä sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset; PAINOTTAA, että on kiireellisesti saatava merten biologisen monimuotoisuuden köyhtymisuurasta kääntymään ja saavutettava meriympäristön hyvä ekologinen tila kaikilla jäsenvaltioiden merialueilla tieteellisin perustein, ekosysteemilähtöisesti ja kumulatiiviset vaikutukset tiedostaen; SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI meristrategiapuitedirektiivin kaavailtuun tarkistamiseen sen tavoitteiden täsmentämiseksi, myös ilmastonmuutoksen integroimiseksi paremmin; KEHOTTAU erityisesti vauhdittamaan edistymistä kohti kaikkien direktiivin ympäristötavoitteiden saavuttamista, täytäntöönpanon yksinkertaistamista ja hallinnollisen taakan keventämistä – erityisesti raportoinnin ja tiedonhallinnan osalta – tinkimättä direktiivin tavoitteesta, meriympäristön suojelusta ja ennallistamisesta sekä merten luonnonvarojen kestävästä hoidosta; TUNNUSTAA tarpeen integroida meristrategiapuitedirektiivi ja EU:n ympäristö-, maatalous- ja kalastuskehykset paremmin toisiinsa ja VAATII parantamaan meristrategiapuitedirektiivin ja merten aluesuunnittelua koskevan direktiivin johdonmukaisuutta ja soveltamaan ekosysteemilähtöisyyttä;

8. PAINOTTAA, että valtamerien hallinnointikehyksen tulisi perustua seuraaviin peruseriaatteisiin: ennalta varautumisen periaate, lähteestä mereen -toimintamalli, jossa pilaantumiseen puututaan veden kiertokulun kaikissa vaiheissa sisämaan lähteistä aavalle valtamerelle, tiede päätöksenteon perustana eli parhaan saatavilla olevan tietämyksen ja seurantatietojen huomioon ottaminen, ekosysteemilähtöisyys eli sen tunnustaminen, että terveet meriekosysteemit ovat merten kestävän käytön ennakkoodellytys ja perusta, että meriympäristöt ovat monella tapaa riippuvaisia toisistaan ja että tärkeintä on kokonaisvaltainen, yhdenmukainen hallinnointi, sekä saastuttaja maksaa -periaate;

III KESTÄVÄN SINISEN TALOUDEN KILPAILUKYVYN PARANTAMINEN

9. KOROSTAA, että valtamerisopimuksella olisi tuettava ja edistettävä kestävää sinistä taloutta painottaen digitalisaatiota ja uudistavaa innovointia EU:n ilmasto- ja luonnon ennallistamistavoitteiden mukaisesti irtautumalla hiilestä ja lisäämällä tutkimusta, innovointia ja investointeja;

10. PALAUTTAA MIELEEN Euroopan meriteollisuuden, laivanrakennusalan, merenkulun ja merireittien merkityksen EU:n kilpailukyvyille, strategiselle riippumattomuudelle ja turvallisuudelle maailmassa, jossa kilpailua on yhä enemmän, ja PITÄÄ ARVOSSA Euroopan merenkulkualan, telakoiden ja teknologiayritysten asiantuntemusta; KEHOTTAA laatimaan kattavan meriteollisuusstrategian, jolla parannetaan Euroopan merenkulkualan kilpailukykyä panostamalla hiilestä irtautumiseen, digitalisaatioon, innovointiin, älykkääseen erikoistumiseen, tutkimusinvestointeihin, ihmisarvoisiin työpaikkoihin, osaamisen kehittämiseen, riskipääoman parempaan saatavuuteen eurooppalaisille merenkulkualan startup- ja pk-yrityksille sekä kumppanuusjärjestelyihin, jotka ovat johtoasemassa kehityksessä kohti kestäviä käytäntöjä ja parempaa kilpailukykyä; PITÄÄ TÄRKEÄNÄ parantaa merenkulku- ja muiden merialan ammattien houkuttelevuutta, rajoittamatta sovellettavien kansainvälisten sääntöjen noudattamista, ja ON EDELLEEN sitoutunut edistämään globaaleja merenkulkualan toimenpiteitä Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä ja Kansainvälisessä työjärjestössä tasapuolisten toimintaedellytysten turvaamiseksi maailmanlaajuisesti;
11. TOTEAA, että Euroopan satamilla on strateginen rooli kauppaa- ja sotilasliikenteessä; PAINOTTAA niiden potentiaalia hiilestä irtautumisen, kiertotalouden ja innovoinnin keskuksina; KEHOTTAA laatimaan uuden EU:n satamastrategian, jolla satamista tehdään taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyiden keskuksia, joissa kehitetään infrastruktuuria siviili- ja sotilastarkoituksiin sekä lujitetaan energia- ja teollisuusklustereita, jotka edistävät vihreää siirtymää ja parantavat yleistä kilpailukykyä;

12. TOTEAA, että kalastus ja vesiviljely ovat ratkaisevan tärkeitä elintarvikkeiden saatavuudelle ja elintarviketurvalle EU:ssa sekä näitä elinkeinoja harjoittavien yhteisöjen toimeentulolle; PAINOTTAA tarvetta parantaa Euroopan kalatalous- ja vesiviljelyalan tuottajien kilpailukykyä ja selviytymiskykyä muun muassa tukemalla kalastuslaivaston uudistamista ja vähähiilistämistä, kun samalla pyritään siirtymään kestävämpään kalastukseen ja vesiviljelyyn ja yksinkertaisempaan oikeudelliseen kehykseen;

IV RANNIKKOYHTEISÖJEN JA SAARTEN SUOJELU JA VOIMAANNUTTAMINEN

13. KOROSTAA, että rannikkoyhteisöjen selviytymiskyky on kiinteästi sidoksissa valtameren terveyteen; PAINOTTAA, että rannikko- ja saariyhteisöjen sosiokulttuurinen ja taloudellinen elinkelpoisuus sekä mereen liittyvien toimintojen kestävyys edellyttävät terveitä ja toimivia meriä, ihmisen toiminnan kestävää hallinnointia sekä tukea, joka auttaa sopeutumaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, kuten merenpinnan nousuun, rannikoiden eroosioon ja yleistyiin äärimmäisiin sääilmiöihin; KOROSTAA tarvetta ehkäistä tai minimoida meriin kohdistuvia paineita, myös ilmastonmuutosta ja kaikenlaista pilaantumista, sekä tukea monipuolisesti kestävästä sinisestä taloudesta riippuvaisia elinkeinoaloja, joiden tulisi olla eurooppalaisen valtamerisopimuksen ehdottomia prioriteetteja; SUHTAUTUUKIN MYÖNTEISESTI tuen lisäämiseen rannikko- ja saariyhteisöjen sopeutumistoimille komission ilmoittamassa tulevassa saari- ja rannikkoyhteisöjä koskevassa tiedonannossa; KOROSTAA, että koordinointia alue-, valtio- ja paikallistason välillä olisi parannettava ja että koordinoinnin olisi kuuluttava päätöksentekoprosesseihin, ja pitää tärkeänä, että sovelletaan ekosysteemilähtöisyyttä, sekä PAINOTTAA, että kestäväällä kalastuksella ja vesiviljelyllä sekä merenkululla on keskeinen rooli elintarvikehuollossa maailmanlaajuisesti ja että yhdessä muun muassa matkailun ja merellä tapahtuvan energiantuotannon kanssa niillä on suuri painoarvo rannikkoyhteisöjen taloudessa;

14. PITÄÄ TÄRKEÄNÄ tulevaa eurooppalaista kestävän matkailun strategiaa, jonka on tarkoitus auttaa rannikko- ja saarikohteita parantamaan koordinoitua, yhteistä hallinnointia ja seurantakehyksiä sekä niiden kykyä mukautua uusiin haasteisiin niin, että matkailua kehitetään linjassa laajempien ympäristökestävyystavoitteiden kanssa;
15. MUISTUTTAA, että erityistä huomiota on kiinnitettävä EU:n syrjäisimpiin alueisiin ja assosioituneisiin merentakaisiin maihin ja alueisiin, joilla on todellista strategista ja taloudellista merkitystä EU:lle, ja niille olisi annettava tarvittavaa tukea, jotta niiden saariasemasta johtuva eristyneisyys saataisiin murrettua ja niiden sosiaaliset, taloudelliset, ekologiset sekä energia- ja elintarviketarpeet saataisiin täytettyä;

V VALTAMERITUTKIMUKSEN JA -TIEDON, VALTAMERTEN TUNTEMUKSEN JA MERIALAN OSAAMISEN KESKEINEN ROOLI SINISEN INNOVOINNIN KANNALTA

16. KANNATTAA valtamerten havainnointia koskevaa aloitetta; PAINOTTAA, että vankka valtameriosaaminen, standardoidut tiedot meristä ja parempi tiedonkeruu ja seuranta ovat olennaisen tärkeitä edellytyksiä valtamerten tehokkaalle hallinnoinnille, merenkulun turvallisuudelle, ilmastonmuutokseen sopeutumiselle ja merten luonnonvarojen kestäväälle käytölle; KEHOTTAAN vahvistamaan tiedonhallintakehyksiä ja tekemään tiiviimpää monialaista ja rajatylittävää yhteistyötä valtameritutkimuksessa, myös valtameriin kohdistuvien paineiden tutkimuksessa ja seurannassa, sekä tietämyksen jakamisessa ja koulutuksessa, merialojen työvoiman täydennys- ja uudelleen koulutus mukaan lukien, ja PAINOTTAA sitä, että valtameritietämyksen pohjalta on tärkeää ryhtyä käytännön toimiin, joissa hyödynnetään käytettävissä olevia valtameritietojen hallintavälineitä, myös meriä koskevien alueellisten yleissopimusten tasolla, ja tiivistetään tieteen ja politiikan välistä yhteyttä muun muassa kehittämällä eurooppalainen valtamerten digitaalinen kaksonen;

17. MUISTUTTAA, että on tärkeää tukea tutkimusta, innovointia ja avointa dataa, jotta meriä ja niiden tilaa, dynamiikkaa ja ekosysteemejä voidaan ymmärtää, suojella ja ennallistaa paremmin ja jotta näin pystytään edistämään muutosta ja toteuttamaan sinisiä innovaatioita; PAINOTTAA, että on tärkeää parantaa valtamerien tuntemusta ja lisätä kansalaisten ja erityisesti nuorten osallistumista politiikkaan;

VI MERELLINEN TURVALLISUUS JA PUOLUSTUS PERUSEDELLYTYKSENÄ

18. PALAUTTAA MIELEEN EU:n merellisen turvallisuusstrategian, joka tarjoaa suotuisat yleiset puitteet EU:lle ja sen jäsenvaltioille intressiensä turvaamiseen merellä sekä kansalaistensa, arvojensa ja taloutensa suojelemiseen EU:n tai kansallisen politiikan keinoin samalla, kun sillä edistetään kansainvälisiä sääntöjä ja kansainvälisen oikeuden, erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen, tinkimätöntä noudattamista;
19. MUISTUTTAA, että EU ja sen jäsenvaltiot vahvistavat parhaillaan asemaansa maailmanlaajuisena merellisen turvallisuuden takaajana yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan mukaisesti ja hyödyntäen muita välineitä, joilla parannetaan alusten ja merenkulkijoiden turvallisuutta ja turvatoimia ja ylläpidetään globaaleja toimitusketjuja muun muassa Punaisellamerellä, Guineanlahdella, Afrikan sarvessa ja Mustallamerellä;

20. PAINOTTAA, että alikuntoiset alukset ja nk. varjolaivasto aiheuttavat riskejä EU:lle ja sen jäsenvaltioille sekä muille maailman meristä riippuvaisille toimijoille ja ovat uhkia meriympäristölle, merten turvallisuudelle, kriittiselle infrastruktuurille ja kansainväliselle merioikeudelle ja -normeille; KOROSTAA, että varjolaivasto murentaa pitkäaikaista kansainvälistä merenkulun sääntelyä, joka on otettu käyttöön meri- ja vesiliikenteen suojaamiseksi kaikkialla maailmassa, myös Jäämerellä ja Atlantilla sekä Mustallamerellä, Pohjanmerellä, Itämerellä ja Välimerellä; KEHOTTAJAA jäsenvaltioita, komissiota ja korkeaa edustajaa kukin oman vastuualueensa puitteissa helpottamaan kohdennettua ja koordinoitua vastaamista varjolaivaston aiheuttamiin uhkiin;
21. PITÄÄ TÄRKEÄNÄ, että EU jatkaa yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan mukaisten laivasto-operaatioidensa vahvistamista painottaen meritilannetietoisuutta ja hyödyntäen myös Euroopan meriturvallisuusviraston kehittämiä tietojenvaihtojärjestelmiä; PAINOTTAA jälleen kiireellistä tarvetta parantaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden kriittisen meri-infrastruktuurin häiriönsietokykyä sekä meren pinnalla että meren alla, mukaan lukien merenalaiset kaapelit ja putkistot, ja tehostaa toimia merialan kyberturvallisuusongelmien ja muiden hybridiuhkien torjumiseksi EU:n, alueiden ja jäsenvaltioiden tasolla; KOROSTAA, että räjähtämättömät taisteluvälineet (UXO) uhkaavat meriekosysteemejä ja infrastruktuuria, ja KANNUSTAA ratkaisemaan nämä haasteet tehokkaasti kansainvälisen yhteistyön keinoin; KANNATTAA komission suunnitelmaa laatia koordinoitu räjähtämättömien taisteluvälineiden poistostrategia;

22. PITÄÄ TERVETULLEENA kaapeliturvallisuutta koskevaa yhteistä tiedonantoa ja KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ryhtymään kiireesti tehokkaisiin toimenpiteisiin ja tekemään yhteistyötä toistensa, komission, korkean edustajan ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden, kuten Naton, kanssa noudattaen tinkimättä yhteisesti sovittuja ohjaavia periaatteita eli avoimuutta, vastavuoroisuutta ja osallistavuutta sekä EU:n ja Naton päätöksenteon riippumattomuutta ja kunnioittaen eräiden jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonnetta ja ottaen huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusintressit; NOSTAA ESIIN merivartiosto- ja muita meriturvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeitä tehtäviä hoitavien asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten roolin; PITÄÄ TÄRKEÄNÄ lisätä monialaista tietojenvaihtoa merialalla EU:n, alueiden ja jäsenvaltioiden tasolla;

VII KANSAINVÄLINEN VALTAMERTEN HALLINNOINTI JA TEHOSTETTU VALTAMERIDIPLOMATIA

23. VAHVISTAA, että kuten 12. joulukuuta 2024 hyväksytyssä YK:n päätöslauselmassa A/RES/79/144 todetaan, YK:n merioikeusyleissopimus (UNCLOS) muodostaa oikeudellisen kehyksen, joka on otettava huomioon kaikessa toiminnassa valtamerillä ja merillä; TOISTAA, että kansainvälinen sitoutuminen vahvan sääntöpohjaisen monenvälisyyden muodossa on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan saavuttaa merkityksellisiä tuloksia kansainvälisen valtamerien hallinnoinnin parantamisessa;

24. PALAUTTAA MIELEEN alkuperäiskansojen oikeuksia koskevan julistuksen hyväksymisestä 13. syyskuuta 2007 annetun YK:n päätöslauselman A/RES/61/295; TUNNUSTAA alkuperäiskansojen merkittävän roolin meriekosysteemejä koskevan perinteisen tietämyksen lähteinä; ON EDELLEEN sitoutunut suojeluun ja kestäväan käyttöön tähtääviä toimia toteutettaessa tukemaan ja edistämään alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen osallistumista sekä yhteistyötä niiden kanssa;
25. ON EDELLEEN sitoutunut edistämään kansainvälisiä aloitteita, joilla suojellaan meriä kaikkialla maailmassa, ja tekemään yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen kanssa sekä meriä koskevien alueellisten yleissopimusten ja niiden alaisten toimintasuunnitelmien ja strategioiden sekä kestäväa kalastusta koskevien kumppanuussopimusten puitteissa merten pilaantumisen, kalakantojen ehtymisen, merten biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen ja muiden globaalien haasteiden ratkaisemiseksi muun muassa toteuttamalla tehokasta valvontaa ja tarkastuksia, jakamalla parhaita käytäntöjä, yhdenmukaistamalla normeja, varmistamalla tasapainon kalakantojen hoidossa ja edistämällä synergiaa kestäväan kehityksen tavoitteen 14 sekä YK:n kestäväan kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaan ja kansainvälisiin valtamerien suojelusopimuksiin sisältyvien valtameritavoitteiden saavuttamiseksi; OTTAA HUOMIOON ainutlaatuisen ja herkän arktisen meriympäristön ja on edelleen sitoutunut tukemaan Arktista neuvostoa sen työssä meriympäristön suojelemiseksi;

26. VAHVISTAA EU:n nollatoleranssin laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta (LIS-kalastus) kohtaan; TUKEE tähän liittyvien vuoropuhelujen käymistä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa sekä EU:n kortinantojärjestelmää; KEHOTTAÄ tiivistämään kansainvälistä ja monenvälistä yhteistyötä ja varmistamaan kalastusalueiden omistusrakenteiden läpinäkyvyyden; VAATII soveltamaan EU:n ulkosuhdetoiminnassa uutta strategista ja kunnianhimoista linjaa maailmanlaajuiseen kalastuksenhallintaan ja valtamerien ja niiden luonnonvarojen kestäväan hoitoon, myös kalastusta koskevien uuden sukupolven kumppanuussopimusten avulla;
27. ON TYYTYVÄINEN BBNJ-sopimuksen tulevaan voimaantuloon; KOROSTAA aikovansa edistää ja tukea jatkossa BBNJ-sopimuksen ratifiointia ja täysimääräistä ja tehokasta täytäntöönpanoa;
28. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI YK:n kolmannen valtamerikonferenssin menestykseen ja tuloksiin sekä 30. kesäkuuta 2025 annettuun YK:n päätöslauselmaan A/RES/79/314, jossa vahvistettiin konferenssin hyväksymä julistus ”Our ocean, our future: united for urgent action” (Yhteiset valtameret, yhteinen tulevaisuutemme: yhdessä kiireellisesti toimiin), jossa kehoitetaan kunnianhimoisiin toimiin valtamerien ja niiden ekosysteemien suojelemiseksi, säilyttämiseksi, kestäväksi käyttämiseksi ja ennallistamiseksi; KEHOTTAÄ panemaan julistuksen täysimääräisesti täytäntöön ja KOROSTAA EU:n ja sen jäsenvaltioiden toimittamien vapaaehtoisten sitoumusten luetteloa; TUKEE YK:n kolmannessa valtamerikonferenssissa julkaistua Nizzan kehotusta laatia kunnianhimoinen muovisopimus ja KEHOTTAÄ jatkamaan neuvotteluja ja kampanjointia sellaisen kansainvälisen oikeudellisesti sitovan sopimuksen laatimiseksi ja hyväksymiseksi, jolla lopetetaan muovista aiheutuva saastuminen, myös meriympäristössä, kokonaisvaltaisen elinkaariajattelun avulla;

29. TUKEE EU:n jäsenvaltioiden Kansainvälisen merenpohjajärjestön puitteissa tekemää tärkeää työtä, jonka tavoitteena on luoda vakaa sääntelyjärjestelmä mahdollista tulevaa avomerilouhintaa varten. Avomerilouhinnan on perustuttava ennalta varautumisen periaatteeseen sekä korkeimpiin ympäristönormeihin ja riittävään tieteelliseen tietämykseen, sen varmistamiseksi, että tällainen toiminta ei aiheuta YK:n merioikeusyleissopimuksessa määriteltyä vakavaa haittaa meriekosysteemeille ja luonnon monimuotoisuudelle merenpohja-alueella;
30. KANNATTAA eurooppalaisessa valtamerisopimuksessa esitettyä aikomusta vahvistaa kansainvälistä valtamerien hallinnointia ja EU:n strategisen valtameridiplomatian keinoja ja tavoitteita.
-